

Történelmi műveltségi vetélkedő

A csapat neve: _____

Csapattagok: _____

Felkészítő tanár: _____

Az iskola neve, címe: _____

Kedves Diákok!

Szeretettel köszöntünk Benneteket a Forrásközpontú történelem tankönyvsorozaton alapuló ötödik országos

történelmi és műveltségi vetélkedő első fordulóján!

Reméljük, csapatotoknak sikerül jól megoldania ezt a feladatsort! Figyelmesen olvassátok el a kérdéseket, feladatokat! A válasznak kihagyott üres sorok, vagy a táblázatokban levő hely utal arra, hogy csak néhány szavas vagy többmondatos megoldást várunk.

Ha valamelyik feladatot túl nehéznek találjátok, haladjatok tovább, és később térjete vissza rá.

A kérdések, feladatok a tankönyv, illetve a történelemórákon tanultak alapján megválaszolhatók, megoldhatók,

de némi fejtörésre, ismereteitek alkalmazására és jó ötletekre szükségetek lesz, hiszen versenyről van szó.

Ha a már leírt válaszaitokon javítani szeretnétek, húzzátok át a javítandó szövegrészt, és egyértelműen írjátok be a javítást!

A munkához 60 perc áll rendelkezésetekre.

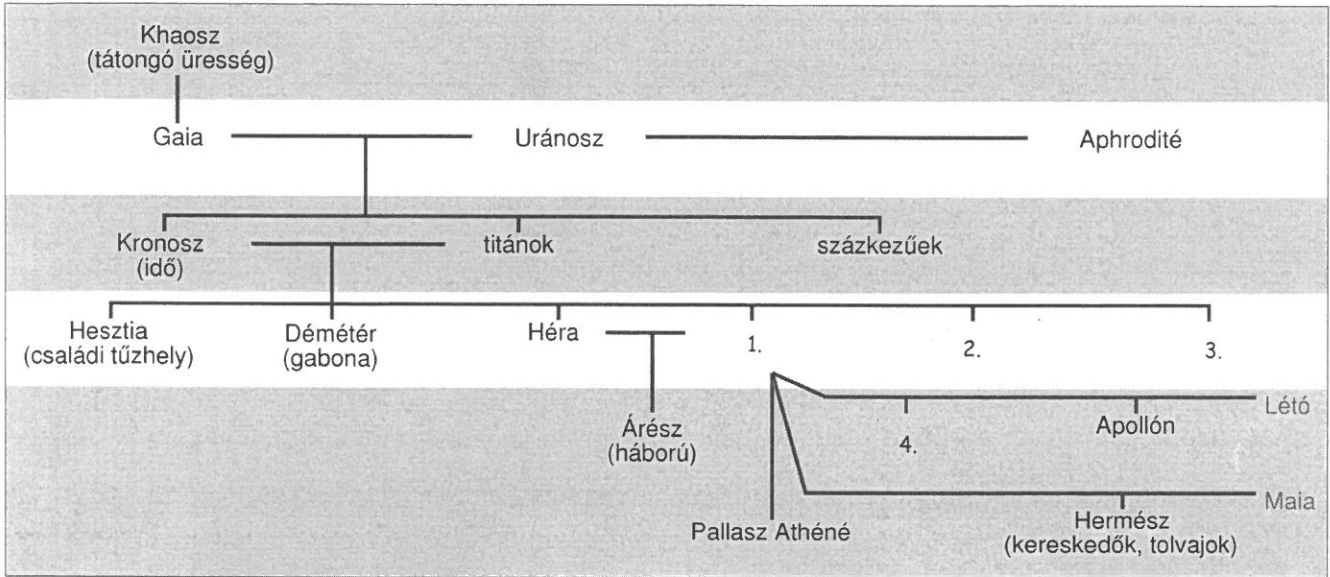
Sok sikert kívánunk!

A verseny szervezői

I. Isteni családfa

Elért pont: 16/___

Töltsétek ki a táblázatot az istenek családfája és a források alapján! (cellánként 1 pont)



A)

B) „A halánték deres immár, a haj őszül
 koponyámon,
 Fiatalságom elillant, feketéllenek a fogaim már,
 Oda van múltam az édes, rövid és csúf, ami jön még.
 Remegek már a haláltól, hisz a ...-ban a szöglet.
 Ami rám vár, hideg és szűk, a lejárát is ijesztő,
 s aki egyszer lemegy, az már soha fel nem jön a fényre.”



C)



D)

Sorszám	Istenség megnevezése	Forrás betűjele	Istenség feladatköre	Egy további információ a forrásról (alkotó, hely, keletkezés ideje stb.)
1.				
2.				
3.				
4.				

II. Töri skandi (elemenként 1 pont)

Elért pont: 20/___

III. Ókori árverés. (elemenként 1 pont), összesen **Elért pont: 8 / _____**

Kik árverezték el alábbi becses, féltve őrzött "kincseiket", illetve kinek az értékét árverezi el valaki más?

1. Kalapács alá kerül egy maréknyi aranypénz. Nekem marad belőle bőven. Nagy birodalmam bevétele is óriási. Pénzeimen a Királyi út porát is felfedezheted. Ha majd az érmékre nézel, az én nevem jut az eszedbe.

Ki az árverező? -

2. Áruba bocsátok néhány birokomban lévő cserépdarabot. Nagy ellenfelem nevét olvashatod rajtuk. Tőle már megszabadultam, s az osztrakonok sem kellenek már. A bevételt városom újjáépítésére fordítjuk, miután visszaköltöztünk. Az idegen hadsereg pusztítása nagy kárt tett a falakban.

Ki hirdet? -

Kinek a neve lehet a cserépdarabokon? -

3. Szenzáció! Csak most, csak itt! Sok ezer agyagkatonám közül néhányat a közönséges halandók rendelkezésére bocsátok. Egyedi darabok. nincs egyforma. Bármelyiket viszi, csak jól járhat. Védjenek mást is, ne csak engem s a Mennyei Birodalmat!

Kié a sereg? -

4. Most hazavihet egy csodálatos, több ezer éves emléket!

Színarany. A nagy akháj hadvezér és fővezér szemfedője. Valahányszor rátekint, felidézheti a gyorslábú vitézek hős tetteit, melyeket Ilion falai alatt 10 éven át véghezvittek.

Kié a páratlanul értékes tárgy? -

5. Ha gyönyörködni akar az emberi test arányaiban, s egy sportoló harmonikus mozgásában, akkor az én szobromat kell választania. Figyelje meg az izmok munkáját! Alkotásom él: a férfi bármikor eldobhatja a jobbában tartott korongot.

Ki a szobrász és mi a mű címe? -

6. Különleges emlékekkel lehet gazdagabb gyűjteménye! Igazi, ingyenceknek való darab. Odaadom oszlopot, mely nagy diadalmam meséli el apró részletességgel. Megelevenednek hadjáratom legdicsőségesebb pillanatai. A gőgös dákok arcára ráfagy a mosoly.

Ki az adakozó? -

IV. Történelmi mini szudoku (évszámonként 1 pont) Elért pont 8/ _____

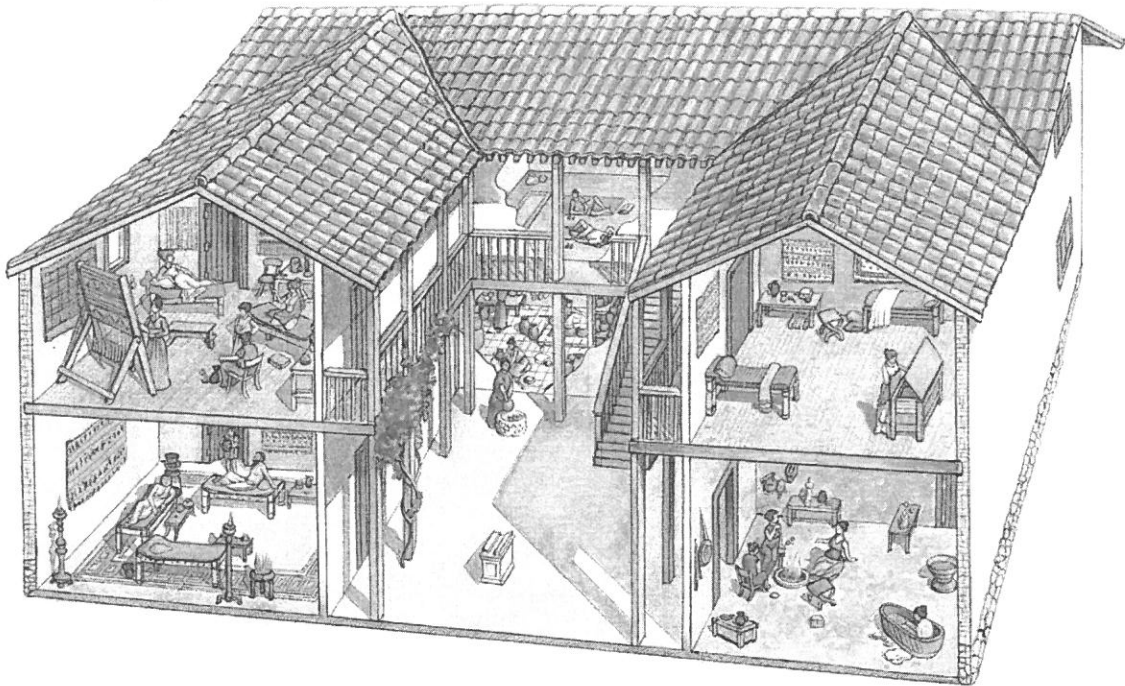
Töltsétek ki a rejtvényt! Írjátok be az alábbi események dátumait az ábrába: függőlegesen és vízszintesen is 2-2 évszámot! Minden számjegyet csak egyszer lehet felhasználni! (A felsorolásokból egy-egy esemény fölösleges.)

<p>a) Theodosius államvallássá tette a kereszténységet, szalamiszi csata, püdnai csata, niceai zsinat, Kleiszthenész reformjai</p> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px;"> <tr><td style="text-align: center;">3</td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td style="background-color: black;"></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </table> </div>	3									<p>b) Szolón reformjai, marathóni csata, Újbabiloni Birodalom kialakulása, Drakón arkhón törvényei, peloponnészoszi háború kezdete</p> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px;"> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td style="background-color: black;"></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </table> </div>									
3																			

V. A hellének háza

Elért pont 8/ _____

Égészítsétek ki a képhez készült magyarázó mondatokat!

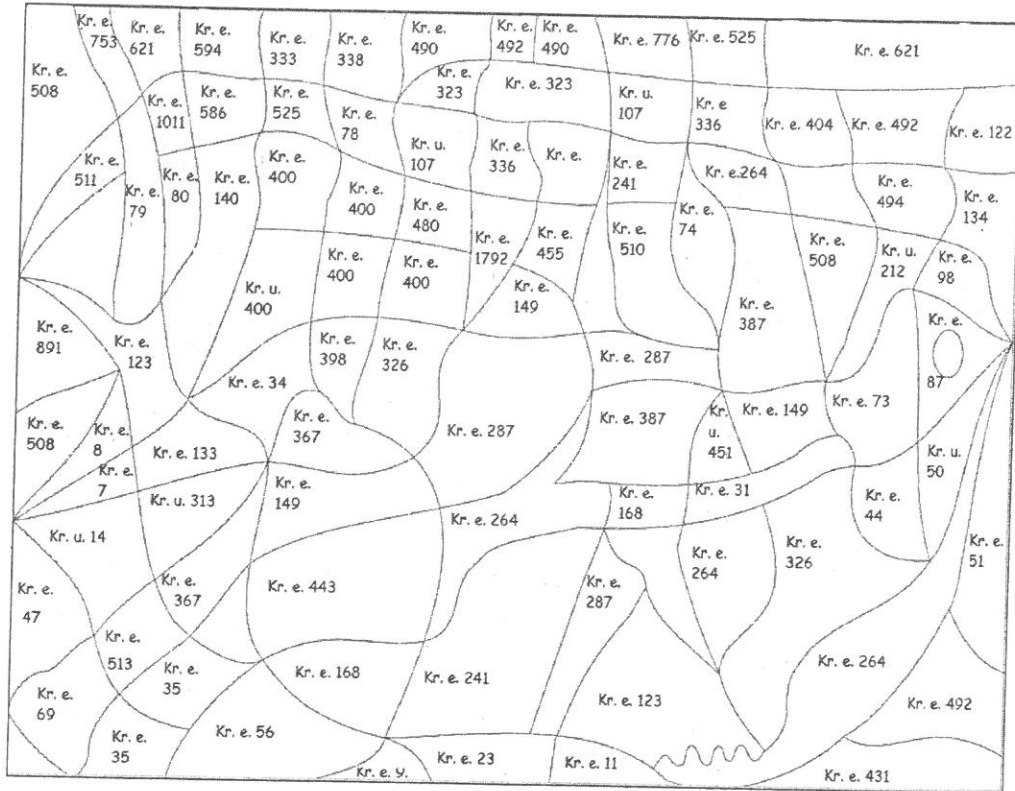


A hellének háza alakú udvart fogott körül, teteje volt. A ház oldalán találjuk azt a helyiséget, ahol a férfiak-ra gyűltek össze. Ez volt a ház leg.....bb terme. A lakberendezés volt. Az épület falát színűre meszelték, hogy visszaverje a nap sugarait, az ablakok voltak, a szobákba kevés fény jutott.

- a) Színezzétek ki a képen azokat a mezőket, amelyeken az ókori Róma történetére vonatkozó évszámokat találtok, és válaszoljatok a kérdésekre! Maximum 10 pont, hibánként 1 pont levonás.

Az alábbi események évszámait keressétek:

cannae-i csata, Sulla lemondása a hatalomról, Trajanus uralkodásának kezdete, Caius Gracchus néptribunus, milánói edictum, Licinius-féle földtörvény, püdnai csata, az első pun háború vége, a plebejus népgyűlés határozatai kötelezőek az egész római népre, a második pun háború kezdete, plebejus is lehet censor, adósrabszolgaság eltörlése Rómában, az utolsó római király elűzése, az első pun háború kezdete, actiumi csata, a gallok betörnek Rómába, Caesar meggyilkolása, Tiberius Gracchus néptribunus, Spartacus felkelése, kivonulás a szent hegyre, a Vezúv kitörése, Róma alapítása a legenda szerint



b) Válaszoljatok a kérdésekre!

- Melyik ókori háború jelképe vált a kiszínezett alak? _____

- Mely ókori állam, mely hadvezéréhez köthető?

Állam: _____ hadvezér: _____

- Ki volt e hadvezér legnagyobb riválisa? _____

- Melyik csatában szenvedett vereséget e rivális? _____

VII. Idézetkereső

Elért pont: 12/ _____

Keressétek ki a rejtvényből az ókorra vonatkozó szavakat, és írjátok a vonalra a megmaradt betűkből kiolvasható idézetet. Mi a kapcsolat a kép és az idézet között?

(28 szót kell megtalálnotok, az idézet 82 betűből áll. A szavak függőleges és vízszintes irányban olvashatók: → ↓)

P	H	J	A	H	V	E	A	H	A	A	G	A	D	E
L	E	É	K	Í	R	Á	S	F	L	O	T	T	A	J
A	L	Ó	H	K	Ú	A	S	Z	H	A	T	N	A	K
T	Ó	A	Á	F	O	S	A	R	R	U	K	Í	N	L
A	T	Y	J	Ó	N	S	L	E	F	E	P	L	É	V
I	A	A	G	Y	S	U	Z	E	F	Á	R	A	Ó	M
A	B	E	N	H	Á	R	Á	N	A	A	Ó	Z	Á	R
R	H	H	O	P	L	I	T	A	K	A	F	L	M	V
K	A	S	Z	T	I	N	D	P	K	E	É	N	H	A
É	R	O	V	H	A	E	L	I	Á	V	T	J	I	S
P	A	T	H	É	R	A	S	D	D	D	A	Ó	Z	A
Í	P	A	Z	B	Ú	T	H	Í	O	Ó	C	S	I	N
R	P	M	A	A	F	Ö	L	J	K	R	R	D	A	G
Á	A	O	V	É	N	E	K	Y	O	O	G	A	O	R
S	C	N	Í	L	U	S	Á	A	R	K	H	Ó	N	D



Az idézet:

A kapcsolat:

VIII. Templomrekonstrukció

15 pont/___

A) A leírás alapján rajzoljátok le a templomot, és válaszoljatok a kérdésekre! Nem a szépséget, hanem a rekonstrukció pontosságát értékeljük! (5 pont)

„A város mindkét részének közepén egy-egy épület áll. Az egyik a nagy és erős kőfallal védett királyi palota, a másik pedig Marduk bronzkapus szentélye. Ez még az én időmben is állt, alapterülete négyszög alakú, s minden oldala két sztadion (kb. 400 méter). A szentély közepén zömök torony emelkedik, amelynek szélessége és magassága egy sztadion. Ennek tetején egy másik torony áll, azon egy harmadik így tovább, összesen nyolc torony. A felvezető lépcsősor valamennyi tornyon körbefut, s a közepe táján egy pihenőhely van nyugvószékkal, hogy akik felmásznak, megpihenhessenek. Az utolsó toronyban nagy szentély található, amelyben egy magasra vetett ágyat s egy aranyozott asztalt helyeztek el. Istenképe azonban nem található benne. Éjjel egyetlen férfi sem léphet ide, csakis egy helybeli asszony, akit az isten választott ki valamennyi ottani nő közül. Így mondják (...) ennek az istennek a papjai.”

Rajz:

B) Kérdések (válaszonként 1-1 pont)

- a) Hol állt a templom? _____
- b) Mely birodalom emlékééről szól a leírás? _____
- c) Mennyire hiteles a leírás? Indokold állításod! _____
- d) Mely nép uralta ezt a területet a forrás keletkezésekor? _____
- e) Hogyan viszonyult ez a nép elődei isteneihez? _____
- f) Ki a részlet szerzője? _____
- g) Mi a szerző leghíresebb művének témája? _____

C) Rajzold le!(rajzonként 1-1 pont)

a) athéni pénz hátlapja	b) Római út metszete	c) Római vízvezeték

Pontösszesítő:

Feladat	Elérhető pontszám	Elért pontszám:
I. Isteni családfa	16	
II. Töri skandi	20	
III. Ókori árverés	8	
IV. Történelmi mini szudoku	8	
V. A hellének háza	6	
VI. Színes történelem	15	
VII. Szókereső	12	
VIII. Templomrekonstrukció	15	
Összesen:	100	